

تأثیر همه‌گیری کرونا و ویروس (COVID-19) بر بهره‌مندی از حقوق شهروندی و حقوق بشر در رویکرد بین‌المللی

کامران قلعه کوهی^۱

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد، حقوق خصوصی، مؤسسه آموزش عالی شفق، تنکابن

چکیده

پاندمی کرونا و ویروس ۲۰۱۹ (کووید - ۱۹) در بازه زمانی شیوع تا به امروز جامعه بین‌الملل را در حوزه‌های مختلف از جمله: پزشکی، درمانی و بهداشتی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و آموزشی، حقوقی و غیره را به چالش کشید. از مهم‌ترین پیامدهای آن در عرصه‌های حقوقی، چگونگی وضعیت، حفظ، گسترش و رعایت حقوق شهروندی در سطح کشور و حقوق بشر در قلمرو بین‌المللی است. مهم‌ترین دغدغه‌های حقوقی نیز در خصوص نحوه حق دریافت اطلاعات، آگاهی و دسترسی به آن، ارسال، پخش و دریافت عادلانه لوازم و تجهیزات پزشکی، درمانی و بهداشت فردی و اجتماعی و نقض سیستماتیک حق بر بهداشت، سلامت و حق حیات و زندگی، تهدید امنیت اقتصادی، فرهنگی و آموزشی، کرامت و شخصیت انسانی، آزادی و حفظ حریم شخصی شهروندان به واسطه عدم رعایت مطلوب و متناسب مدیریت دولت‌ها یا وجود نواقص در زیر ساخت‌ها، قصور و تأخیر در واکنش به موقع و مناسب نسبت به پاندمی و نیز سوءاستفاده از اختیارات تفویض شده در این شرایط استثنایی می‌باشد. در این مقاله، ضمن شناسایی آسیب‌ها در شرایط خاص شیوع پاندمی کرونا نسبت به بررسی و تحلیل چالش‌های حقوق شهروندی و بشر اقدام و تلاش شد که در نهایت رویکرد و راه‌حلی در این خصوص ارائه گردد. بر این اساس شاخص و مؤلفه‌هایی چون اقدامات سریع و متناسب با شرایط اضطرار حاکم، التزام به رعایت حاکمیت قانون، موقتی بودن راه‌کارها و تغییر و تحول آن در گذر زمان، جلب مشارکت آحاد شهروندان، رفع تبعیض و همکاری عموم مردم و تشویق جامعه به رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی و درمانی در برنامه‌های ملی پیشگیری، مبارزه و ریشه‌کنی ویروس کرونا که راه‌کارهایی اساسی و کاربردی جهت تقلیل نگرانی‌ها پیرامون تضييع مصادیق حقوق شهروندی و بشر در فرایند مواجهه با چالش و بحران کرونا تلقی می‌شوند.

واژگان کلیدی: پاندمی کرونا (کووید-۱۹) - حقوق شهروندی و حقوق بشر - حق حیات و حق بر سلامت - حق معیشت، اشتغال و حق آموزش